

VERSLAG VAN DE WATERWILDTELLING OP DE PLASSEN
IN MIDDEN- EN OOST BRABANT

4 maart 1978.

Hier is dan al weer het laatste verslag van de plassentelling over het telseizoen 1977/1978. Uiteraard is het de bedoeling om deze telling de komende jaren te gaan voortzetten wat, gelet op de goede resultaten die reeds behaald zijn, zeker wenselijk is.

Bekeken zal worden of de tel-trajecten nog met enkele plassen uitgebreid kunnen worden om een nog vollediger overzicht te krijgen van de Brabantse plassen; ook zal bekeken worden of het mogelijk is het aantal tel-soorten uit te breiden. Over dit soort zaken kunnen we in elk geval nog enige tijd nadenken voordat we in september weer opnieuw beginnen te tellen.

Eventuele suggesties van jullie zijde met betrekking tot de telling zijn op onderstaand adres evenwel zeer welkom. Vóór het begin van het nieuwe telseizoen zullen alle tellers die dit jaar hebben meegeteld weer worden benaderd om ook het volgende jaar weer mee te tellen.

Hierbij wil ik tevens iedereen bedanken die deze tellingen tot een succes hebben gemaakt en wiens hulp onontbeerlijk is geweest voor het verzamelen van de gewenste gegevens.

Inleiding:

Ook dit keer werden niet alle trajecten op 4 maart geteld; voornaamste reden hiervan was de B.M.F. manifestatie te 's-Hertogenbosch die door een aantal tellers werd bezocht.

De trajecten 4, 5 en 10 zijn op 5 maart geteld, terwijl het Beuven zelfs pas op 11 maart werd geteld, waardoor de gegevens niet helemaal vergelijkbaar zijn. Er moet dan ook zeker naar gestreefd worden om alles op de afgesproken teldag te tellen. Mocht dit bezwaren opleveren dan kan er altijd nog voor een vervanger gezorgd worden.

De weersomstandigheden waaronder ditmaal geteld moest worden waren redelijk; na een 2 weken durende periode met sneeuw en matige vorst was het weer zacht voorjaars weer met temperaturen van 6 tot 8°C, een zwakke tot matige zuidelijke wind (plaatselijk ook wel west of noord) met daarentegen veel bewolking.

Helaas werd het zicht in de voormiddag weer plotseling erg slecht waardoor de telling enigszins werd bemoeilijkt, hoewel alleen van traject 2 wordt gemeld dat vanwege deze mist niet alles nauwkeurig was te tellen.

Tenslotte kan er nog vermeld worden dat de waterstand overal normaal was voor de tijd van het jaar.

Medewerkers:

Het aantal tellers dat aan deze maart telling mee heeft gedaan bedroeg 24, waarvan hieronder hun namen volgen met daarachter het door hen getelde traject.

A.v.Lokven (1), R.Jansen, A.Renders, G.Morel, G.Sluyter, V.Fennis (2), M.v.Beijsterveldt (2), F.v.Erve (2 ged.+ 3), L.Hilgers (4), N.Hilgers en F.v.Avendonk (5), R.Vereijken (6), A.v.Poppel (7 + 14), J.v.Kessel (8),

F.Neyts (9), T.Heijnen (10), H.Lürling (10a), S.B.B. Heeze (11), R.Aarts (12), P.Wouters, L.Peeters, W.v.d.Voort (13), M.v.Deursen (15) en R. Manders (16).

Resultaten:

Zoals reeds eerder gezegd was het, evenals voor de telling, tijdens de telling redelijk goed voorjaars weer wat tot uiting kwam in de waarnemingen van de eerste voorjaarsvogels; zo werden tijdens de telling de eerste scholeksters, grutto's, blauwborst en tjiftjaffen gehoord en gezien.

De scholeksters werden gezien in de trajecten 1 en 7. De grutto werd al in 5 verschillende trajecten waargenomen waarbij van traject 8 geen exacte opgaaf van het aantal. (enkele ex.)

De blauwborst werd gehoord (roepend) en gezien op "De Hoort" te Budel-Dorpplein. De tjiftjaf tenslotte werd opgegeven van de trajecten 2, 6 en 14 (resp. 1, 3 en 1 ex.). Wat de niet-watervogels betreft kunnen verder nog 4 buizerden, 7 sperwers, 3 blauwe kiekendieven en 13 putters genoemd worden.

Als bijzondere watervogels van ons studiegebied konden verder waarnemingen van 3 aalscholvers (Beuven), 1 krooneend (Dommelverbreiding nabij Eindhoven, Hanevoet), 1 rouwkwikstaart (omgeving Landsard) en 1 Cetti's zanger (Budel-Dorpplein) genoteerd worden.

Ook de waarnemingen van 122 futen, 2 roerdompen, 27 kraakeenden, 47 brilduikers, 2 kleine mantelmeeuwen, 2 ijsvogels en 1 grote gele kwikstaart dragen stellig bij tot een geslaagde telling, hoewel het verzamelen van zeldzaamheden zeker niet tot de primaire doelstellingen van de telling behoren.

Het grote aantal futen zal waarschijnlijk in verband staan met het naderende broedseizoen. Van de 47 brilduikers zaten er maar liefst 31 ex. op de Ijzeren Man te Vught. Van de blauwe reiger worden voor wat betreft de Valkenswaardse Visvijvers, waar tot nu toe steeds de grootste aantallen werden gezien, helaas geen aantallen genoemd; de opgegeven reden hiervan is dat de vogels steeds op en neer vlogen van de visvijvers naar de nabij gelegen broedkolonie zodat het bepalen van het aantal niet goed mogelijk bleek te zijn.

Opvallend was dat de rietganzen nog in redelijke aantallen op de slaappleatsen aanwezig waren.

Van de rouwkwikstaart tenslotte werd nog opgegeven dat deze zich bevond tussen een groep van 25 witte kwikstaarten; bovendien zaten er nog 2 of 3 ex. die mogelijk eveneens tot de (onder) soort "rouwkwikstaart" behoorden.

Hieronder volgt voor enkele soorten weer een vergelijking met andere tellingen.

	dec. '77	Jan. '78	Febr. '78	Maart '78
blauwe reiger	44	39	31	14
funt	51	81	68	122
dodaars	3	16	12	18
wilde eend	6.694	7.348	4.954	1.880
wintertaling	1.349	846	545	488
kuifeend	516	368	214	374
tafeleend	1.372	974	630	746
rietgans	418	406	539	335
waterhoen	305	349	579	581
meerkoet	1.058	1.562	1.154	1.341

De telgegevens van december '77 van traject 12 konden niet in het december verslag verwerkt worden omdat deze gegevens buiten de schuld van de tellers, R.Aarts en J.Jaspers mij pas in maart bereikten zodat deze resultaten alsnog hieronder volgen:

3 blauwe reigers, 79 wilde eenden, 60 wintertalingen, 1 kuifeend, 9 tafeleenden, 9 waterhoentjes, 16 meerkoeten, 3 witgatjes, 183 kapmeeuwen, 15 stormmeeuwen, 2 ijsvogels, 5 graspiepers, 1 rietgors.

PLASSENTELLING MIDDEN- EN OOST BRABANT 4 maart 1978.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Da	11	12	13	14	15	16	TOTAAL
fuut		47	1	10	7	10	1		12	11	8	2			11	2		122
dodaars		9		3	4			1		1								18
aalscholver												3						3
blauwe reiger	1	3	1	4		2					>0			1	2			14
roerdomp															2			2
wilde eend	35	28	30	39	71	68	132	354	143	127	97	300	63	67	104	125	96	1.880
wintertaling	4		1	4	29			22		1	139	150	15	10	68	45		488
krakeend											20	2			3	2		27
pijlstaart								4				6				4		14
slobeend								4				10						14
krooneend										18								1
kuifeend		39	16	55	56	44	4	37	4		20	30	4		42		23	374
tafeleend		37	22		43	7		39	51	67	229	100	23		92	36		746
brilduiker		31			1			3				5		7				47
kolgans																35		35
rietgans					235											100		335
knobbelzwaan			2									2					2	6
waterral					2						4			4	5			15
waterhoen	22	174	7	140		95	14	1	32	9	11		2	7	2	12	53	581
meerkoet	3	607	56	14	28	107	45	4	12	99	98	80	66	10	54	20	38	1.341
scholekster	2						2											4
kievit	19	2	85			2		8	1	4	55				1	>100		177
wulp	2				8			118		2				9	8	6		153
grutto		1						>0			7			2		80		90
witgatje	3										2							5
kl. mantelmeeuw	2																	2
zilvermeeuw	32	152	7			2			125									318
stormmeeuw	1	34	8	4		5	3		4	1								60
kapmeeuw	92	628	181	1	7	61	180	161	150	52	58		25		396	>0	24	2.016
ijsvogel											2							2
graspieper			2			1		>0	3		14			4	4			28
witte kwikstaart		3						1	26		24				1			55
rouwkwikstaart									21									1
gr.gele kwikst.															1			1
blauwborst															1			1
cettis zanger															1			1
rietgors		16							5	1	3		2	3	9			39
bonte kraai											13							13

Hieronder volgt een lijstje van de getelde plassen met daarbij het trajectnummer zoals ze hiervoor in het verslag staan vermeld.

- 1= Loonse Plakken
- 2= 's-Hertogenbosch e.o.
- 3= Leemkuilen Udenhout
- 4= Oisterwijkse vennen
- 5= Kampinase Heide
- 6= Tilburg e.o.
- 7= Beekse Bergen
- 8= De Utrecht, Landschotse Heide + Groot- en Klein Meer
- 9= Eindhoven e.o.
- 10= Waalre + Grote Heide
- 10a= Valkenswaardse Wisvijvers
- 11= Beuven Strabrechtse Heide
- 12= Malpie, Eurostrand, Maay en Beken en Pastoorsweyer
- 13= Reusel, Eersel e.o.
- 14= Budel-Dorpplein
- 15= Grootte Peel
- 16= Warande te Helmond

Ad van Poppel
Scarlattistraat 108
Tilburg.